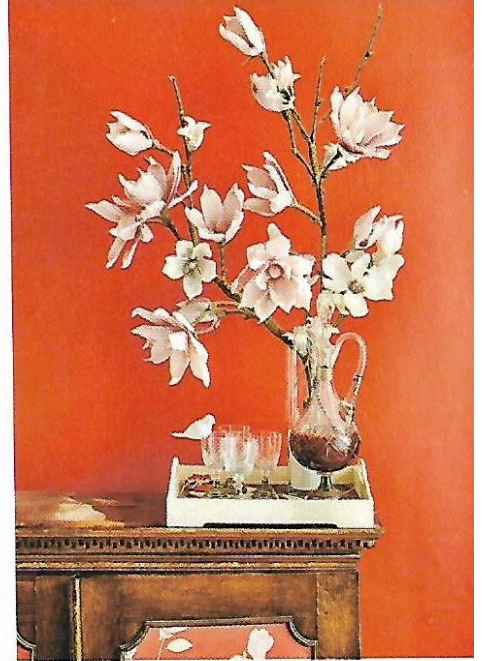

FRANCISCA:
'Mijn ouders
zaten er zo diep
in, dat ze me zelfs
naar de leidster
vernoemden.'

FRANCISCA GROEIDE OP IN EEN SEKTE

'Volgens de leiding had ik een zwart hart, zwart van de zonden'

Francisca's (54) jeugd werd gekenmerkt door angst, door de toorn van de sekte waar ze deel van uitmaakte. "Ik zou niet volgens Gods wil leven, ik was slecht. Dat gevoel niet goed genoeg te zijn, heb ik nu nog steeds."

Francisca: "Lange tijd vond ik het moeilijk om kinderfoto's van mezelf te zien. Ik zag dan wel een schattig meisje, maar ook de geslotenheid die mij in de Bijbelkring altijd werd verweten. Totdat mijn moeder me rond mijn 35ste een babyfoto gaf waar ik als een heerlijk knuffelkind met een stralend koppie op sta. Ineens beseft ik: maar dit kind heeft toch helemaal geen zwart hart? Dit kind zit toch niet vol zonden?"

Voor het eerst kon ik mezelf anders zien. Ik was geen slecht kind, maar een meisje dat ontzettend haar best deed."

Gehersenspoeld

"Ik ben opgegroeid in een sektarische geloofsgemeenschap. Zelf noem ik het liever geen sekte, want dat klinkt zo negatief. Maar het had wel alle kenmerken van een sekte: je identiteit werd bepaald door de groep, één iemand had de leiding en we werden gehersenspoeld.

Om antwoord te vinden op levensvragen, hadden mijn ouders zich aangesloten bij een Bijbelkring aan huis. Ik ben zelfs vernoemd naar

de leidster, Jopie. Want toen ik werd geboren, zaten mijn ouders er al diep in. We waren vaker daar dan thuis. Bloedbanden telden niet voor de Kring. Ik had wel een goede verstandhouding met mijn ouders, maar zij mochten niet speciaal zijn voor mij. De leiding had ook meer over mij te zeggen dan zij. De Kring was als een familie, de volwassenen voedden mij mee op, gaven me eten, pasten op mij. Daardoor miste ik een veilige hechting met mijn moeder en was ik vaak angstig.

Op mijn twaalfde verhuisde ons gezin, met na mij nog vijf broertjes en zusjes, naar een woning vlak bij de leidster. Er werden door de Kring steeds meer woningen opgekocht, tot we in twee straten een cluster huizen bezaten. De kern van de Kring bestond uit de leidster en haar man, meerdere gezinnen en een aantal individuen. In totaal zo'n dertig mensen. De leidster was een charismatische vrouw die geen tegenspraak dulde. Zij bepaalde alles: wat je at, hoe je je huis inrichtte, wat voor kleding je droeg, hoe je je haar liet knippen. Ook onze vrije tijd werd ingevuld. Zo had ik op dinsdagavond naailes, zong ik op vrijdagavond in het koor en was er op woensdag en in het weekend Bijbelkring. Soms werd er op een avond een stuk koe uitgebeend en maakten we gehaktballen. We gingen ook met elkaar op vakantie naar Zuid-Limburg.

Dat wij anders leefden dan de meeste mensen, merkte ik al snel. Met Sinterklaas kregen mijn klasgenoten cadeautjes, maar ik kreeg niets. In de Kring werd mij uitgelegd dat Sinterklaas een verklede meneer was; de enige die wél alles van ons wist, was God. Aan kerstbomen deden we niet, we vierden alleen de geboorte van Jezus. En mijn verjaardag vierde ik binnen de Kring. Een partijtje met vriendinnetjes of klasgenoten was er niet bij, en als zij jarig waren, ging ik niet naar hun feestje. Televisie en popmuziek waren verboden, daarmee haalde je immers 'de wereld' in huis, met alle verleidingen van dien.

Wat wij hadden, dat was het ware geloof. Ja, dat voelde voor mij ook echt zo. Ik voelde me zelfs een beetje verheven. Eén keer vroeg ik mijn moeder hoe het kon dat mensen met andere geloven óók zeiden dat hun geloof het ware was. Mijn moeder antwoordde dat God dat nog wel in orde zou maken bij die mensen."

Bont en blauw

"Het doel van de Kring was een 'overgegeven leven' te leiden. Je 'ik' moest dood zijn, zodat de Heilige Geest door jou heen kon leven.

Je mocht dus niets begeren of wensen en geen uitgesproken voorkeuren, meningen of talenten hebben. Als lid van de Kring moest je gebroken worden. Zo noemde de leidster het. En kinderen moesten voor hun eerste jaar gehoorzaamheid geleerd hebben. Een kind tuchtigen werd gezien als teken van liefde. Kinderen die niet wilden deugen, kregen lijfstraffen. Ik herinner me een meisje van vier dat 's middags haar bedje uit kwam. Zij kreeg ervan langs met de pollepel en de hele groep keek toe. Ik had daar geen gedachten over. >

'Een bloedband?
De leiding had meer
over mij te zeggen
dan mijn ouders'

Het ging gewoon zo. Vervolgens moest ze een lange broek aan om haar bont en blauwe benen te verbergen. Anderen mochten het niet zien en we mochten er niet over praten, want 'de wereld' zou het verkeerd begrijpen. Zelf kreeg ik gelukkig weinig slaag, omdat ik meestal braaf was.

Als kind ging ik verplicht naar de 'kinderclub', de bijbelclub voor kinderen. Daar kreeg ik steevast te horen dat ik open moest zijn. Ik moest praten over mezelf, met name over wat ik niet goed deed. Dat vond ik moeilijk, want ik wist nooit wat ik moest zeggen.

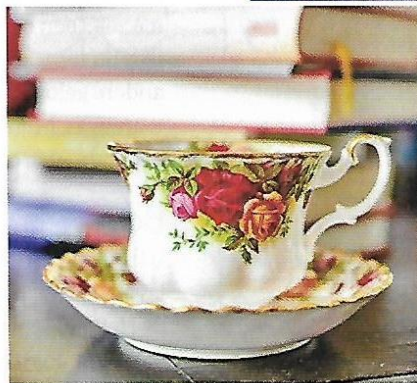
'We verloofden ons, maar Jopie was ertegen. Mijn wereld verging'

Dat werd mij verweten. 'Waarom ben je zo stil?' werd er dan gevraagd. Ik was te gesloten en deed niet goed mee, kortom: ik leefde niet zoals God wilde. Volgens de leiding had ik een zwart hart. Zo heette dat bij kinderen. Mijn hart was zwart van de zonden. En ik wist niet wat ik daaraan kon doen."

Schietgebedjes

"Het gekke is dat je geen vragen stelt als je in een sekte geboren wordt. Ik werd van kleins af aan volgzaam gemaakt. Als ik me ellendig voelde, dacht ik dat het mijn eigen schuld was. Ik leidde immers geen 'overgegeven leven'. Ook als tiener en twintiger had ik die nare Bijbelkring. Studeren werd mijn vlucht. Ik volgde een hbo-opleiding tot analist en als ik huiswerk maakte, was ik een soort van onaanraakbaar. Maar hoge cijfers halen was niet goed, dan toonde ik te veel ego... Na mijn studie trok ik met een meisje uit de Kring in een appartement. Dat werd ons zo opgelegd. Ik ging als laboratorium-analist aan de slag, had leuke collega's en werd gewaardeerd. Als ik weleens vertelde over thuis, lachten mensen om mijn verhalen. Gehaktballen draaien met z'n allen? Wat gek! Zelf bleef ik het normaal vinden. Wat mijn collega's niet wisten, was dat ik soms de halve werkdag schietgebedjes deed: of de Heilige Geest alsjeblieft in me wilde komen

FRANCISCA:
'Mijn moeder kon niet veel voor mij betekenen. Zij was niet 'geestelijk' genoeg om mij juiste raad te geven. Dat vond ik ook, want ik zag haar door de ogen van het systeem.'

FRANCISCA: 'Toch koester ik het gevoel dat er meer is dan wij zien. Zoeken naar een extra dimensie zit ingebakken en daar ben ik blij mee.'

als ik die avond bidstond had, een bijeenkomst van de Kring waarbij we tot God gingen bidden. Eén collega informeerde of het wel goed met me ging bij die sekte.

'Natuurlijk gaat het goed', zei ik. 'En het is heus geen sekte.' Uiteindelijk werd ik verliefd op Paul, een man uit de Kring van wie ik echt hield en bij wie ik me veilig voelde. We verloofden ons, maar Jopie was ertegen. Tijdens een diner op vakantie dwong ze ons de ringen aan elkaar terug te geven. Het kwam voor mij volkomen onverwacht. We zouden gaan trouwen... 's Nachts in bed besefte ik dat het echt over was. Mijn wereld verging. Het was zo afschuwelijk. Mijn ouders waren ook verbluft toen ze het hoorden, maar konden niets doen. Ik zei tegen hen dat God het zo wilde. Ik zat in een roes. Vervolgens hield iedereen Paul en mij in de gaten, we mochten niet eens meer naar elkaar glimlachen. Ik werd ook tijdelijk geweerd uit de Kring en voelde me zo eenzaam. Nu weet ik: het had echt helemaal niets met God te maken.

Mijn moeder kon in de moeilijkste periodes van mijn leven niet veel voor mij betekenen. Zij was niet 'geestelijk' genoeg om mij juiste raad

te geven. Dat vond ik ook, want ik zag haar door de ogen van het systeem. Ze werd wel gedoogd, maar ik mocht geen speciale band met haar hebben. We waren allebei bang dat we commentaar kregen als we te veel met elkaar zouden optrekken. Mijn vader had wel enig aanzien, maar was voor mij meer op afstand."

Verwarrende tijd

"Vlak voor mijn 25ste overleed Jopie. Er brak een nieuw tijdperk aan. Aanvankelijk volgde de groep haar weg alleen maar strenger. Totdat Jopies rechterhand een relatie kreeg met haar jongere nicht, die sprekend op haar leek. Zij was ook charismatisch, we zetten haar op een voetstuk, maar zij predikte vrijheid. Ineens liepen meisjes in spijkerbroeken en korte rokjes en droegen ze oorbellen. Ik wist niet wat ik zag! Het voelde alsof ik heen en weer werd geslingerd tussen twee werelden. Wat was nou de waarheid?

Het was een verwarrende tijd. Tijdens een feest stond ik eens met mijn leeftijdgenootje Esther af te wassen. Zij was spontaan en spraakzaam en binnen de Kring al jaren mijn voorbeeld, toen zij me toevertrouwde: 'We komen er langzamerhand achter dat Jopie het niet altijd bij het rechte eind had. Er zijn echt wel wat dingen fout gegaan.' Ik moest er maar niet te veel over inzitten, vond zij, het was tenslotte feest. Maar in mijn hoofd kwam er van alles in beweging. Alle narigheden die ik met moeite had geslikt, kwamen in een ander daglicht te staan. Mijn verbroken verlovings was helemaal niet nodig geweest... Maar Paul was inmiddels verloofd met iemand anders.

Toen uitkwam dat onze leiders ongetrouwd met elkaar naar bed gingen – voor ons een doodzonde – ontstond er grote commotie. Nachtelijke discussies volgden, maar het kwam niet meer goed, de Kring viel uiteen. Ik zocht mijn moeder op en viel haar in de armen. Samen huilden we om alles wat we hadden gemist. Ik was blij dat we elkaar weer hadden gevonden.

Nadat de Kring ophield, haalde ik de schade in. Ik was 28, bezocht voor het eerst de bioscoop en liet oorbellen prikken. Ik huurde een huis, kocht een tv en raakte verslaafd aan *As the world turns*. Ik keek mijn ogen uit: was dit het normale leven? Collega's werden vrienden, maar als op een feestje iedereen uit z'n dak ging op een bepaalde plaat, kende ik dat nummer niet en wist ik niet hoe ik me moest bewegen. Ik voelde me zo'n eenling, ik kwam echt uit een andere cultuur."

Nog steeds bang

"Ik raakte steeds meer in verwarring. Ik wist niet meer wat goed of fout was en wie ik was. Ik viel in een gat en ontwikkelde boulimia nervosa. Tassen vol eten stouwde ik in een avond naar binnen en gooide ik er boven de wc weer uit. Eten en spugen werd mijn manier om mijn emoties te verdoven.

In de jaren die volgden, ging ik studeren in Amsterdam. Daar leerde ik een rustige, lieve man kennen, die naar me luisterde. Hij was mijn redding, door hem vond ik mijn draai. We trouwden en kregen twee zoons. Ons huwelijk hield helaas geen stand.

Nu, 25 jaar na de Kring, voel ik me vrij en ben ik een gelukkig mens. Ik heb een fijn huis, een leuke baan bij de GGD en lieve kinderen. Het negatieve zelfbeeld dat ik als kind had opgebouwd, bleek helemaal niet te kloppen. Ik ben juist best open en ik kan prima praten over wat me bezighoudt. In de Kring was ik gesloten uit zelfbehoud. Onbewust hield ik een stukje van mezelf intact. Dat is mijn redding geweest. Ze hebben mij nooit helemaal kunnen breken. Wel is mij veel schade aangedaan. Zo heb ik nooit een eigen identiteit kunnen ontwikkelen. Nog steeds pas ik me te snel aan anderen aan en raak ik mezelf daarin kwijt. Vaak

'In de Kring was ik gesloten uit zelfbehoud. Dat is mijn redding geweest'

voel ik ook de angst dat ik het niet goed doe. Dan verlang ik naar steun en antwoorden, naar signalen uit de kosmos, een God die mij de weg wijst. Daarom kreeg mijn boek de titel *Een briefje uit de hemel*.

Misschien waren de intenties van de groep niet slecht. Erg boos ben ik nooit geweest. Mijn broers en zussen wel, zij hebben foto's uit die tijd verscheurd. Ergens diep van binnen ben ik misschien wel nog steeds bang voor de mensen van toen. Dat ze dit interview lezen, of mijn boek, en kwaad op me worden omdat mijn waarheid niet de hunne is. Ik denk dat dat mijn hele leven zo blijft.

Achteraf bezien ben ik eerder weggehouden bij God dan naar hem toe gedreven. Ik was alleen maar bezig met aan de wensen van de Kring te voldoen. Het was niets dan angst, dat is jammer. Hardop bidden doe ik nooit meer. Wel heb ik nog steeds iets met het geloof. Ik koester het gevoel dat er meer is dan wij zien. Het zoeken naar een extra dimensie zit ingebakken en daar ben ik blij mee. Ik beleef het nu op mijn manier." ♥

WINNEN

Francisca schreef een boek over haar ervaringen: *Een briefje uit de hemel*. Vriendin mag 5 exemplaren weggeven. Winnen? Ga naar Vriendin.nl/winnen.

